

Towards New Nordic Regions: Politics, Administration & Regional Development

Oddbjørn Bukve, Henrik Halkier and Peter de Souza (red.), 2008: *Towards New Nordic Regions: Politics, Administration & Regional Development*. Aalborg Universitetsforlag. Aalborg. 314 sider, 299 dk.

Det regionale nivået har de siste tiårene fått en stadig viktigere rolle i de nasjonale og overnasjonale politiske systemene i Europa. I Norden har regionene tradisjonelt hatt en svakere rolle som et mellomledd mellom de sterke statlige og lokale nivåene, men i den senere tid har det blitt gjennomført regionreformer eller forsøk på slike i alle de fire største nordiske landene. Blant de største endringene finner vi den danske regionreformen i 2007, opprettelsen av regionene Skåne og Västra Götaland sent på 90-tallet, samt forsøksordningen med direktevalg til regionforsamling i Kainuu fra 2005. I Norge mislyktes forsøket på å gjennomføre en reform etter mønster av den danske, og forvaltningsreformen i 2008 forandret lite på maktfordelingen mellom styringsnivåene.

Towards New Nordic Regions analyserer regionaliseringsprosessene i de nordiske landene i et komparativt perspektiv, og resultatet er en grundig gjennomgang av utviklingen av regioner i Norden gjennom de siste femten årene. Den første delen av boka tar utgangspunkt i top-down-prosesser og fokuserer på statlige reformer av det regionale nivået, med ett kapittel viet hvert av de fire landene (Island er utelatt av naturlige grunner). Kapitlene gir gode innføringer i bakgrunnen for reformforsøkene i hvert tilfelle og en oversikt over den historiske utviklingen i hvert enkelt land. Dette er materiale som gjerne kan benyttes som pensumlitteratur innenfor relevante emner. Til sammen gjør de det også mulig å se de ulike reformprosessene i et mer helhetlig nordisk perspektiv, med rikelige muligheter for sammenlikninger av likheter og forskjeller på tvers av de fire landene.

Den andre delen av boka legger til grunn et bottom-up-perspektiv og ser på regionaliseringsprosesser initiert på lokalt og regionalt nivå. Her er det ikke desentralisering av statlig makt som er i fokus, men derimot sentralisering av lokal makt. Fra Finland og Norge har man med ett kapittel om byregioner i hvert av landene, hvor hovedfokus er på byene som regionale sentra. Farsund, Hidle og Lysgård beskriver i kapittelet om Norge dette som en prosess som har oppstått nedenfra og opp, mens Antikainen ser på den finske statens rolle som pådriver for denne utviklingen. Amdams casestudium av det norske Vestlandet omhandler også sentralisering av lokal makt, men her er fokuset på fylker som forsøker å bygge en større landsdelsregion. Kapittelet analyserer barrierer for denne integrasjonen og mulige modeller for en fremtidig regioninndeling.

De tre øvrige kapitlene i denne delen handler mer om regional utvikling enn om regionalisering. Morris, Donnelly og Hyry ser på ulike forklaringer på hvordan Oulo-regionen ble en verdensledende kunnskapsregion. Halkier diskuterer årsaker til og

konsekvenser av etableringen av regionale vekstfora i Danmark, med hovedvekten på det institusjonelle rammeverket. Hudsons bidrag fra Sverige ser på imagebygging som et verktøy for å oppnå regional utvikling, med spesielt fokus på likestilling som grunnlag for et regionalt image. Hun kombinerer et nasjonalt perspektiv med et casestudium av Västerbotten. De tre kapitlene har således noe ulike fokus og metoder, men de peker hver for seg på interessante problemstillinger knyttet til regional økonomisk utvikling i Norden.

Halkier har også skrevet innledningen til boka. Her setter han den nordiske utviklingen inn i en større europeisk kontekst og peker på felles nordiske utviklingstrekk. Bukves avslutningskapittel er en komparativ analyse av regionaliseringen i Norden og peker på sentrale lærdommer fra de tidligere kapitlene og på likheter og forskjeller mellom landene. Disse to kapitlene er blant de korteste i boka og det er synd at redaktørene ikke har viet mer plass til det komparative perspektivet i en bok som denne. Det ville for eksempel ha vært en styrke om noen av enkeltkapitlene i del 2 hadde et komparativt, tverrnasjonalt perspektiv på problemstillinger som ser ut til å være beslektede på tvers av landegrensene. Her kunne man ha fanget opp årsaksvariabler som er gyldige på tvers av nasjonale kontekster. Det ville også ha vært interessant med en grundigere diskusjon i avslutningskapittelet av de overnasjonale reformdriverne, særlig ettersom boka konkluderer med at disse er sentrale for å forstå den nordiske utviklingen.

Boka hadde også tjent på en strammere redaksjonell linje i forhold til referanseteknikk og illustrasjoner, samt en grundigere språkvask av enkelte kapitler. Layouten varierer mellom de ulike kapitlene, særlig når det gjelder illustrasjonene, og dette gir et noe rotete inntrykk.

Likevel er *Towards New Nordic Regions* et viktig bidrag til litteraturen om europeiske regioner. Regionalisme og regionalisering i Norden har i liten grad vært belyst i denne litteraturen, og denne boka vil således hjelpe til med å bringe kunnskap om nordisk empiri inn i den europeiske debatten. Dette vil gi teoriene innenfor dette feltet flere bein å stå på. Likeledes bidrar boka til å videreutvikle litteraturen om politiske systemer i Norden med sitt fokus på nye utviklinger innenfor regionalpolitikken i de fire landene og på reformer og reformforsøk som har vært sentrale i de nasjonale politiske debattene i de senere årene.

Rune Dahl Fitjar, PhD, seniorforsker, International Research Institute of Stavanger.